

DECEMBER 2022

VERDER VONKEN

KOERSPLAN 2023-2027

STICHTING PRESENT BARENDRECHT

Inhoudsopgave

1 En route.....	2
<i>Introductie</i>	2
<i>Koersthema's 2023-2027.....</i>	2
2. Vertrekpunt.....	3
<i>Visie en missie.....</i>	3
<i>Kernwaarden</i>	3
2. Onze omgeving.....	5
<i>Trends:.....</i>	5
3. Perspectieven.....	7
<i>Koersthema's.....</i>	7
De beleving van de vrijwilliger centraal	7
Zichtbaar en kenbaar	8
Geworteld in de Barendrechtse samenleving	8
Verbinder in het netwerk.....	8
Toekomstbestendige organisatie	9
4. De Route	10

1 En route

Introductie

Het Koersplan 2023-2027 geeft richting aan onze keuzes voor de komende vier jaar. Het is tot stand gekomen vanuit de ontmoeting en dialoog met verschillende betrokken partijen. In een van die ontmoetingen werd de vraag gesteld: “Waar zijn we in essentie voor?” En tussen de vele uitspraken kwam de uitspraak voorbij dat we onze opdracht doen zodat het vuurtje blijft branden. De titel van het koersplan is daarop geïnspireerd.

VERDER VONKEN

Laten we met elkaar aan de slag gaan zodat we het vuurtje blijft branden en we vonkjes in de samenleving kunnen achterlaten.

In dit Koersplan 2023-2027 lees je meer over de koersthema's die de komende jaren centraal zullen staan bij de doorontwikkeling van Present Barendrecht. De keuze voor deze koersthema's is een logisch gevolg van drie verschillende invalshoeken.

Als eerste onze basis: onze visie en missie op de rol en betekenis van Present in Barendrecht, deze is het meest sturend voor onze toekomstige ontwikkeling. Daarnaast de ontwikkeling die we als vrijwilligersorganisatie in Barendrecht hebben doorgemaakt. Waar zijn we goed in en op welke punten is er voor ons nog groei mogelijk? En tot slot onze kijk op de maatschappelijke context in Barendrecht waarbinnen wij onze missie willen realiseren. We zien het als onze maatschappelijke opdracht om af te stemmen op deze lokale context en daarmee geeft de context kleur aan onze uiteindelijke uitwerking.

In de volgende hoofdstukken werken we deze drie invalshoeken verder uit, gevolgd door een toelichting bij de koersthema's en een nadere uitwerking daarvan in perspectieven. De perspectieven zijn de concrete ambities voor de komende meerjarige planperiode. Wat hebben we concreet voor ogen om de komende jaren aan te werken.

Koersthema's 2023-2027

- De beleving van de vrijwilliger centraal
- Zichtbaar en kenbaar
- Geworteld in de Barendrechtse samenleving
- Verbinder in het netwerk
- Toekomstbestendige organisatie

2. Vertrekpunt

Onze visie en missie zijn in de basis het belangrijkste vertrekpunt voor de koersthema's 2027 en in de uitwerking hiervan in verschillende perspectieven. Bij de uitwerking van de perspectieven spelen onze kernwaarden een wezenlijke rol. Ze bepalen onze grondhouding wanneer we in de praktijk van alle dag Present-zijn.

Visie en missie

We geloven dat mensen bereid zijn om zich in te zetten voor de ander en de samenleving. De kloof tussen die bereidheid en het daadwerkelijk in actie komen is voor veel mensen (te) groot. Er is een brug, een verbindende schakel nodig. Present wil die schakel zijn.

Onze missie is het om een brug te slaan tussen mensen die iets hebben te bieden en mensen die daarmee geholpen kunnen worden. Dat willen we bereiken door een beweging op gang te brengen in Barendrecht waarbij steeds meer mensen het vanzelfsprekend vinden om naar elkaar om te zien.

Kernwaarden

Onze kernwaarden vormen ons morele kompas. Dit betekent dat wanneer we staan voor onze kernwaarden en hiernaar ook handelen.

Onze kernwaarden voor Present zijn:

- *saamhorigheid*
- *gelijkwaardigheid en wederkerigheid*
- *dienstbaarheid*
- *enthousiasme*

Saamhorigheid

Saamhorigheid is het gevoel dat je erbij hoort en je verbonden voelt. Samen Present. We weten ons verbonden met elkaar: als groep vrijwilligers-voor-een-dag, als flexteam, als bestuur. En: als vrijwilligers en hulpontvanger. Saamhorigheid gaat samen met veiligheid: je veilig genoeg voelen om je kwetsbaar op te stellen naar anderen en volledig jezelf durven zijn. Daardoor voel je je weer meer verbonden met anderen. Saamhorigheid is bij Present: elkaar echt ontmoeten en samen zinvol bezig zijn.

Gelijkwaardigheid en wederkerigheid

Gelijkwaardigheid betekent voor Present dat iedereen gelijk is en erbij hoort. Iedereen mag zichzelf zijn. Welke nationaliteit, leeftijd of geloofsovertuiging je ook hebt, je mag er zijn. In al onze ontmoetingen is sprake van een wederkerige relatie. In plaats van een eenzijdige relatie waarbij de een alleen (hulp)ontvanger is en de ander iets komt brengen (hulp of aandacht), werken we aan betekenisvol contact voor beiden. Wij blijven zoeken naar belangrijke

aanknopingspunten om aan te sluiten bij de potentie van zowel vrijwilligers als de mensen voor wie zij zich inzetten.

Dienstbaarheid

Present is in 2008 opgericht door Barendrechtse die zich lieten inspireren door het evangelie. Met het begrip 'dienstbaarheid' volgen we het voorbeeld van Jezus Christus om actief hulp te bieden aan ieder mens die dat nodig heeft. We blijven zoeken naar verschillende vormen van behulpzaamheid. Een klus klaren kan op vele manieren. We zien om naar elkaar in oprechte aandacht voor wat de ander nodig heeft.

Enthousiasme

We voegen de daad bij het woord. Daadkrachtig zijn betekent 'energiek en vol werklust'. Wij zijn niet bang om onze handen uit de mouwen te steken. Om in actie te komen. Samen hebben wij kracht genoeg voor de mooiste daden. We zeggen graag: "Doen we!" Ook als anderen denken: 'dit gaat niet lukken', gaan wij het in ieder geval proberen. We zetten samen onze schouders eronder. Vol enthousiasme.

Zo zijn we samen Present in Barendrecht.

Op de volgende bladzijden schetsen we de maatschappelijke ontwikkelingen die de komende jaren op ons afkomen en welke invloed hebben op de koersthema's.

2. Onze omgeving

De wereld om ons heen verandert snel. Allerlei politieke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen hebben een sterke invloed op onze activiteiten. Soms zijn dit ontwikkelingen in de eigen gemeente. En in andere gevallen hebben we te maken met ontwikkelingen die wereldwijd impact hebben. De covidpandemie is daar een goed voorbeeld van.

We bespreken hier de belangrijkste ontwikkelingen die van invloed zijn op onze activiteiten en sturend voor de keuze van onze Koersthema's.

Trends:

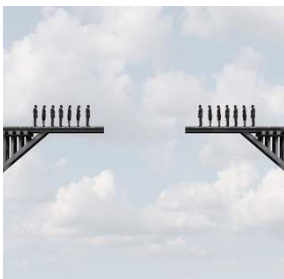
- *Toenemende armoede*
- *Polarisatie*
- *Veranderingen in bevolkingssamenstelling*
- *Burgerschap*
- *Aandacht voor Klimaat & Duurzaamheid*

Toenemende armoede

Armoede in Nederland is mede door de energiecrisis en de inflatie een steeds groter probleem. Tegelijkertijd is deze armoede minder zichtbaar en verdwijnt geldgebrek achter de voordeur. Steeds vaker treft armoede onze burens, de ouders met wie je op het schoolplein staat en de families naast je in de kerkbanken. De zogenaamde 'stille armoede'.

De verwachting is dat de groep individuele hulpvragers feitelijk zal toenemen. We zien dat bijvoorbeeld terug in een groeiende groep mensen die gebruik maakt van de Voedselbank. Maar hebben we voldoende zicht op de echte omvang van armoede in de Barendrechtse samenleving? Hebben we er echt oog voor?

Polarisatie

Polarisatie is een begrip dat de laatste jaren steeds meer voorbijkomt in de media. Het gaat dan over oplopende tegenstellingen, dreigende tweedelingen en groeiende onenigheid. Dat wordt hoorbaar en merkbaar in een verruwing en verharding in de manieren hoe we met elkaar omgaan en hoe we over elkaar praten. In plaats van met elkaar. Nederlanders maken zich daar steeds meer zorgen over. Terecht als je bedenkt dat uiteindelijk de democratie in gevaar komt als mensen niet meer door één deur kunnen, weigeren nog naar elkaars standpunten te luisteren, en alleen luisteren naar de stemmen uit hun eigen 'bubbel'.

Verandering in bevolkingssamenstelling

In Barendrecht zien we verschuiving in de populatie. De bevolking van Barendrecht vergrijst. Nu de bouw van Carnisselande afgerond is, zien we nauwelijks meer jonge aanwas van buitenaf komen. Ouderen hebben een eigen plek in de Barendrechtse samenleving gevonden en houden daaraan vast. De huidige huizen crisis versterkt bovendien deze ontwikkeling. Barendrechtse jongeren die hier zijn opgegroeid vinden in de eigen gemeente geen betaalbare huisvesting en trekken verder weg.

In de afgelopen decennia is Barendrecht veel diverser geworden. In 2000 had 90% van de populatie een autochtone achtergrond. In 2022 is dit 73%. De trend naar diversiteit is overigens wel aan het afvlakken.

De secularisatie zorgt ook in Barendrecht voor legere kerken, vooral sinds de covidpandemie. Minder betrokken gemeenteleden betekent dat Present een kleiner aanbod heeft van christelijk geïnspireerde vrijwilligers voor wie omzien naar de ander al bekend is. Aan de andere kant biedt de ontkerkelijking wellicht ook kansen. Onze partners in de kerkelijke organisaties zoeken naar andere en nieuwe manieren van gemeente-zijn, waar Present bij kan helpen.

Burgerschap

Het thema 'burgerschap' heeft de afgelopen jaren aan betekenis gewonnen. De Dikke Van Dale noemt 'de band tussen een inwoner en de staat waar hij toe behoort'. De verhouding met en tot de overheid speelt mee in de beleving van burgerschap. Die verhouding staat in het publieke debat onder druk. De toeslagen-affaire is daarvan een uitgesproken voorbeeld.

We zien ook een overheid, zowel landelijk als lokaal, die wil sturen op een andere relatie met de burgers. Dat doet ze door burgerparticipatie te stimuleren. Inwoners in Barendrecht krijgen bijvoorbeeld een stem bij de inrichting van de publieke ruimte. Present Barendrecht is, na het stopzetten van Afval Loont, gevraagd om 4 keer per jaar mee te doen aan een vuilprikactie als tegenprestatie voor het doorzetten van een financieringsstroom. De beweging aan de andere kant is een (lokale) overheid die zichzelf meer in een regierol zet, als initiator van beleid en minder in een uitvoerende rol. Bijvoorbeeld door de inrichting van de Welzijnsallianties, waaraan Present deelneemt.

Bij het coalitieakkoord van het huidige kabinet heeft het uitdaagrecht een expliciete plaats gekregen. Met dit recht (ook wel Right to Challenge genoemd) kunnen bewoners en maatschappelijke initiatieven taken van overheden overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. Het is nog een relatief nieuw fenomeen, maar het gaat opgenomen worden in de voorstellen voor de nieuwe participatie verordening. Op welke wijze de gemeente Barendrecht hier invulling aan gaat geven is nog niet bekend. Maar het is wel een ontwikkeling om te volgen en te bepalen wat daarin voor ons de mogelijkheden of beperkingen zijn.

Tot slot heeft burgerschapsonderwijs een vaste plek in het onderwijs op zowel basis als voortgezet onderwijs gekregen. Kinderen leren hierbij hoe onze samenleving is ingericht en ook welke rol je daarin als burger hebt. Present heeft daar in het verleden ervaring mee opgedaan in samenwerking met Stichting Open Limonade en kan ook nu weer voor scholen in beeld komen bij de praktische uitwerking van dit onderwijsaanbod.

Klimaat & Duurzaamheid

Wereldwijd groeit het bewustzijn dat er meer aandacht nodig is voor de wijze waarop wij omgaan met de aarde. In het type projecten en bij de uitwerking van de projecten dient dit ook voor ons een toetssteen te zijn. Onze potentiële vrijwilligers vragen vaker om 'groene' projecten. Het stimuleren van hergebruik en het vergroenen van de woonomgeving zijn voor ons logische invalshoeken om mee te nemen in de uitvoering.

3. Perspectieven

In dit hoofdstuk zijn de perspectieven bij de koersthema's verder uitgewerkt. Hiermee maken we helder wat we in de komende jaren op deze thema's voor ogen hebben en wanneer we tevreden zijn met de ontwikkeling die we in 2027 hebben doorgemaakt.

Koersthema's

- De beleving van de vrijwilliger centraal
- Zichtbaar en kenbaar
- Geworteld in de Barendrechtse samenleving
- Verbinder in het netwerk
- Toekomstbestendige organisatie

De beleving van de vrijwilliger centraal

Hiermee zeggen we dat we onze aandacht richten op de vrijwilligers en ons hard willen maken dat deze een positieve vrijwilligerservaring opdoet. Wij geloven namelijk dat we daarmee een kleine kiem leggen waarin deze eerste vrijwilligerservaring kan uitgroeien tot een wens om vaker vrijwillig actief te zijn. Meer van betekenis willen zijn voor mensen die dat nodig hebben. Nodig hebben omdat de hulpontvanger onvoldoende over de middelen (geld), de fysieke mogelijkheid (gezondheid) of het sociale netwerk beschikt.

Dat wij de beleving van de vrijwilliger centraal zetten, ontslaat ons niet van de opdracht om ook aandacht te schenken aan de waarde en betekenis voor de hulpontvanger. Als eerste moet de hulpontvanger ook echt geholpen zijn door de uitgestoken handen. Ook al is dit slechts eenmalig; ook daarmee laten we zien aan de hulpontvanger wat er mogelijk is, bieden wij een perspectief.

Groepen die bij ons aankloppen mogen erop vertrouwen dat wij goed in beeld hebben waar de inzet van vrijwilligers met name gewenst is en waar de mogelijkheden voor een positieve vrijwilligerservaring kansrijk zijn. Zorgvuldige communicatie met maatschappelijke partners over de (on)mogelijkheden van onze inzet verdient blijvende aandacht.

Om dit te bereiken:

- ontzorgen we bedrijven in hun praktische uitvoering van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- streven we ernaar om onze projecten aan actuele vraagstukken te verbinden als polarisatie binnen de samenleving en de zorg voor klimaat.
- verleiden we vrijwilligersgroepen om uit hun eigen 'bubbel' te stappen om daardoor meer zicht te krijgen op de noden in de eigen omgeving. Daarmee slaan we niet alleen een praktische brug, maar ook een kwalitatief inhoudelijke ontmoetingsbrug tussen de 'have' en 'have nots'.
- houden we onze trouwe achterban in nabijheid vast, blijkend uit een stabiel aandeel van projecten met deze vrijwilligersgroep, én

- kijken we ook voorbij onze bestaande connecties en richten we onze aandacht op voor ons nog onbekende doelgroepen om daarmee een toename te realiseren van 'authentieke' Presentprojecten bij externe groepen
- sluiten we aan bij de door Present Nederland geformuleerde 'vrijwilligersreis' in zeven stappen om de ervaringen van de vrijwilligers te optimaliseren.

Zichtbaar en kenbaar

We zorgen ervoor dat Present Barendrecht bekend staat om haar makelaarsrol voor de bemiddeling van groepen vrijwilligers. Onze ambitie is dat het in 2027 vanzelfsprekend is dat groepen uit de samenleving Present bellen wanneer zij willen kennismaken met vrijwilligerswerk.

Om dit te bereiken:

- kijken we bij het ontwikkelen van innovatieve projecten kritisch naar wat Present onderscheidt van andere vrijwilligersorganisaties;
- zetten we de vrijwilligerservaring ten dienste van de maatschappij centraal in onze communicatie-uitingen;
- benadrukken we onze ambitie om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met vrijwilligerswerk;
- vertellen we opnieuw ons verhaal binnen ons eigen netwerk van maatschappelijke organisaties en onze natuurlijke achterban;
- profileren we onszelf in het Barendrechtse bedrijfsleven als de maatschappelijke partner bij wie ondernemers terecht kunnen voor het vormgeven van bedrijfsuitjes waarmee een maatschappelijk belang wordt gediend;
- zijn we zichtbaar en kenbaar bij diverse Barendrechtse ondernemersnetwerken.

Geworteld in de Barendrechtse samenleving

We streven ernaar dat vrijwilligers die zich via Present inzetten steeds meer een echte afspiegeling vormen van de gehele Barendrechtse samenleving. Omdat we ontstaan zijn vanuit een initiatief vanuit de kerkelijke organisaties in Barendrecht is daarbinnen ook logischerwijs onze natuurlijke achterban van vrijwilligers te vinden.

Om dit te bereiken:

- hebben we jaarlijks contact met onze trouwe achterban
- richten we onze aandacht op nieuwe doelgroepen voorbij onze eigen bubbel; jongeren, jonge gezinnen, wijkbewoners.

Verbinder in het netwerk

We verrassen door verbindingen te leggen tussen mensen en organisaties die Barendrechters zelf niet bedenken of die zelf minder goed kunnen leggen. Doordat wij als organisatie inmiddels een sterke positie in het weefsel van de lokale gemeenschap hebben verworven, kunnen we een verbindende kracht zijn in die samenleving. Hierin kunnen we onze missie: het slaan van bruggen tussen mensen, echt in de praktijk zien.

Om dit te bereiken

- slaan we bruggen tussen verschillende leeftijdsgroepen;
- realiseren we connecties tussen verschillende bevolkingsgroepen;
- verbinden we de commerciële bedrijfscultuur met maatschappelijke vraagstukken.

Toekomstbestendige organisatie

We hebben krachtige ambities, een professionele organisatie en kunnen voortbouwen op een solide degelijke basis. Onze kerntaak en onze inrichting draaien voornamelijk om en op vrijwilligerswerk. Daarin willen we geen eendagsvlieg (van 15 jaar) zijn, maar juist een stabiele en betrouwbare partner in de samenleving.

Om dit te bereiken

- spreiden we het uitvoerende werk over meerdere kernvrijwilligers;
- zoeken we naar andere werkverdelingsvormen (werkgroepen) om de beroepskracht(en) te ontlasten;
- realiseren we een grotere en stabiele financieringsstroom vanuit de bedrijven;
- zoeken we actief naar verjonging van het flexteam;
- versterken wij onze eigen interne kwaliteitsontwikkeling: benutten evaluaties, kritische reflectie t.a.v. eigen functioneren;
- zijn we aantrekkelijk als werkgever.

4. De Route

Bij het proces voor de totstandkoming van dit Koersplan 2023-2027 zijn we met diverse betrokkenen in gesprek gegaan. Wisselende samenstellingen en meervoudige invalshoeken om zo breed mogelijk input te verzamelen voor ons eigen plan.

Met de grote groep van vaste vrijwilligers (het flexteam) die voor ons zo waardevol is bij de realisatie en ondersteuning van onze kerntaak hebben we teruggekeken naar de belangrijke momenten in onze bijna 15-jarige geschiedenis.

In de kleinere samenstelling van bestuur en coördinatoren hebben we een sterkte-zwakteanalyse gemaakt en hebben opnieuw stil gestaan bij onze bestaansreden: waar zijn we nu in essentie van?

Ons eigen beeld over hoe wij functioneren als organisatie hebben we daarna kunnen aanvullen en scherpen vanuit het lunchgesprek met de leden van ons OT –team.

En tot slot hebben we tijdens een dialoogsessie met onze adviseurs en ambassadeurs de blik meer naar buiten kunnen leggen en verkend met welke trends we als maatschappelijke organisatie te maken hebben. Bovendien hebben we ook met hen een eerste verkenning gemaakt van de opgave die we voor de toekomst zien.

Door actief deel te nemen aan de besturedagen en de werkgroep Governance van Present Nederland lieten wij ons verder inspireren voor onze lokale organisatie en toekomstplannen.